

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.

This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



GÖTEBORGS UNIVERSITET

beläget i hörnet af Wall och Eklundsgatorne, säljs och förfärdigas allehanda sortter fiske-frokötter, efter Öfwer-Inspectoren Grises inråtning, utom åtfällige sortter frökar för saltsjö-fiske; jämte fogel-burar, häkter och gardin-ringar, med mera sådant arbete af stål- och messings-tråd.

Hos Herr Olof Hasselroth finnes til köps Åhlburger-ost, item fårstän, salt oxe-och får-kött i tunnor, ifwen Holländska grå årtor.

Framledne Adjunctens, Herr Samuel Möller, utlånte böcker återlemnas af wederbörande hos Herr Magister Montin, som drar sedan mera benägen omsorg om deras försälning.

Trettonde dragningen af Hospitals-Lotteriet kommer at för sig gå den 17 Junii. Lotsedlar erhållas imedertid hos Handelsmannen, Herr Elieser Bagge.

Den 20 dennes år utur en årlig mans hus på stora Hamnegatan hörkommen en liten Spanj hynda, raggig, svart och hvitfärgig til färgen: om någon den återställer, utlösvar ägaren skälig wedergålning.

Twanne syrkantiga järn-lakelugnar jämte en mycket behändig, doch fullkomlig, mangel är til salu; priset, där detta tryckes.

Den 13 nästkommande Junii blifwer första bruns-prädikan här vid Carls-port.

Döde Preussare, Spanjorer och Österrikare funna beses i liflig gestalt, och spisa som lefsvande människor på Stockholms-tållaren.

N:o 22.

Göteborgska Seagasinet.

Lördagen, den 29 Maii 1762.

Berättelse om förlöppet vid den Bohusiska belägringen, som oförmodliggen kom at företagas af de Svenske uti Augusti månad år 1645.

Ståthållaren af Norge, Hannibal Sehested, hade redan häst sit sätte på Bohus uti fulla 2 år, och under den tiden icke allena systerheta Norge uti Konungens ställe, utan i synnerhet fått sin uppmärksamhet på Fästningen Bohus med hennes tillhörigheter, hvilka uti påstående krig farförade en så stor Herres öfverinseende. Men ännu hade han icke vunnet tillfälle, at på fältet aflagga något prof på en tapperhet, som han förmentte skulle twinga de Svenske til bilsig fred, eller åtminstone injaga hos dem en högagtning, hans egen person liknälig.

I sådana affärer gör han sig redo til at anfalla de Svenska gränzorne, lemnar Fästningen Bohus uti Öfverstens, Olai Passbergs, händer, och skyndar sig bittiда om morgonen den

V

2 Au-

2 Augusti 1645 öfver ålfwen med en krigs-här, hvars antal af Ryttare och Fot-folk, efter mägeligaste visshet, räknas til 12000 man. Knapt hade han med sit stora följe, och andra nödwan-digheter, landstiget på Skärdals ångar, där han lågrade sig öfver natten, innan han låt Fästningen Bohus, och de vid Staden Kongälv flaggande stora skeppen, med många frögskeftott båda hans hurtiga öfverfart, hvilken gick för sig utan motstånd.

Under föregivna, at förena sig med det Danska-Halländska krigs-folket, som låg där nedre på gränsen til förswar mot Svenska infal, rigtade han förnämligast alla sina anslagningars därhän, at öfvermodeligen öfverrumpla Göteborg; en Stad, som då var stadd uti slätere förswars-ständ, och hade lätteligen funnat, genom en sådan öfverlägsenhets, råka i svåra omständigheter. Hantgjorde fördensful den 3 Augusti ifrån Skärdals ångar ned til Säteriet Lerjeholm, hvilket den tiden innehades af Riks-Rådet, Fältmarskalken och Com-mendanten öfwer Armeen i Tyskland, Herr Grefve Carl Gustaf Wrangel. För at hämnas den skada, Wrangelska familien tilfogat Dannemarck under närvarande krig, gaf han säteriet til sedfings åt krigs-folket, som med glädje mottogo den morgåvan, och sedan de fästat sig emellan, hvad på deras smak fallet, lätto de det öfriga bortflyga i rök, at allena tomtene til husen qvarblefwo. I det samma Sä-

teriet stod i laga, affärdades Öfwerste-Lieutenanten Siegler, at låta et lika öde öfvergå Gö-theborgska Hospitalet, hvilken besalning han dock med sådan färdighet utförde, at åtskillige uslingar genom detta tyranni innebrändes, och til seger-teken bortförde han Hospitalske Fättelen och en flacka, hvilka versedlar han doch efter anhållan omsider återsände.

Den 4 Augusti hölt han ännu, efter sit lansga tåg, rästetad uti Lerjeholmske trå-gården, hwarest hans Soldater trodde sig vara i Paradiis, och åto med sådan begärighet sit lustinste af mogen och omogen frukt, at därav upkom en stadelig farstot. Men de hade näpligen sinat af dese kundskaps-trå, innan de Svenske, som lågo til Götheborgs och gränsornas förswar, samlat sig, nedergjorde den 5 Augusti Hannibal-ske för-posterne, och inmagade med sin tiltagsnehet sådan fruktan hos Fält-Herren, at han den 6 sammes drog sig med hela sin Armeé öfwer Lerjeholmska bron in på Hisingen, och flyndade sig til Wedbacka eller Färjestaden, hvarifrån hans folk hastade öfwer ålfwen in på Fästningen Bohus, den de trene dagar tilförene lemnat. Hvad öngslan sådant upträg förorsakat hos hans Högs-förstama Gemäl, som på Fästningen af dade helt annat slut på detta spelet, och huru Stads-folket i Kongälv härofwer föllo uti stor håpenhet, lärer hvar och en kunna föreställa sig, i synnerhet när man tänker på folgerna. Ty som de Danske öfvergåfwo Lerjeholmska bron, brukade Svens-

sko Nyttieriet hårne strax til sin fördel, och förfölgsde fienden til Wedbacka Färjestad, inlåtande sig på åtskilliga ställen, mest på Rönninge-slätter uti sina drabningar med hans efter-tropspar, at han därigenom förlorade mycket man-skap. För trängsel kunde en del af den Hannibalske hären ej finna utrymme på Bohus, utan beordrades at natten inellan den 6 och 7 Augusti öfvergissa Fästningen, och tåga til en gård på västra sidan om Kongåf, vid namn Ång-gårdet: här lågrade de sig, at afbida utgången, och om deras åtgärd än vidare kunde beskövas.

Den 7 Augusti om natten hade alt det efter-kommande Swenska krigsfolket hunnet fram til Färjestaden, hvars omkringliggande berg voro om morgonen beklädde med Swenske Köttrare och Soldater; och man wantede endast på stycken och annan ammunition ifrån Göteborg i tanke at företaga en belägring.

At hindra de Swenska upsät, öfversattes ifrån Bohus et stort antal af krigs-folk, som skulle fördriwa dem utur deras fördelar; men de blefwo efter wanligheten tappert emottagne, och nödgades med stor förlust at draga sig tilbaka. Erik Uggla, en Swensk Nyttemästare, har vid samma tillfälle manligen förhållet sig mot fienden, i det han fäktat med wårjan i handen in til siste mannen af det commando, han anfördde, hvorigenom han på slutet stodnade uti fångenskap på Bohus; där han doch för sin tap-

tapperhet blef af fienden hedersligen hållen; och föruntes honom frihet at gå, hvart han wille, så väl i Staden som på Fästningen. Omfider lefwererades han den 11 Augusti uti de Swenskas händer, genom en Officier, som kallades Krets, och hvilken tillika förde med sig de ståker, som Ståthållaren honom förrårat.

Matten inellan den 7 och 8 Augusti gjordes tilredningar för belägringen, och den 8 om morgonen begyntes med bombarderingen på Bohus murar, hvilka på södra sidan omkring Tornet, Mors-Mössa, hafwa många ojägigtiga weder-målen af insutna kuler, som då ifrån de Swenske öfverkommo. (Slutet härnäst.)

Hvad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Göteborgske Wexel-coursen.

Onsdagen, den 26 Maii.

| | | | | | | |
|-----------|---|-----|------|-----|-----------|-----------|
| London | - | - | 81 | - | - | Dal.R:mt. |
| Amsterdam | - | 74½ | dub. | uso | M:t R:mt. | |
| Hamburg | - | 77 | - | - | M:t R:mt. | |

Ankomne åro Skepparne Johan Ramsay ifrån Newcastle med fientol, Ezekiel Döf ifrån

Londondarry med barlast, Engelbrecht Gedda ifrån Alton med barlast, Anders Stare ifrån Borrosternes med dito.

Utgångne års Skepparne Jonas Edberg til Glasbou, Lars Nyberg och Carl Magnus Stolpe til Island, Oluf Höök til Dundie och Magnus Sjögård til Lieth med järn och bräder.

Helsingör. Den 17 Maj gings härigenom Skepparne Petter Gröndahl och Hans Sager ifrån Warberg och Götheborg til Königsberg och Stockholm, bågge med full, Anders Hansen och Sven Pyk ifrån Götheborg til Carlshamn med full, Johan Georg Heitman ifrån Lissabon til Calmar med salt, Anders Blom ifrån London til Stockholm med styck-gods, Jacob Wittenhagen ifrån Hamburg til Götheborg med barlast, Jean Gerus ifrån Bourdeaux til Stockholm med vin, Frans Kindberg ifrån London til Stockholm med styck-gods. Den 18 dito, Sven Dahlgren ifrån Danzig til Marstrand med råg, Bengt Sjöberg ifrån St. Ubes til Stockholm med salt. Den 19 och 20 dito, Carl Ekelund och Börje Bark ifrån Götheborg til Königsberg med full, Anton Hansson, Thomas Barnard och Martin Kildahl ifrån Newcastle til Stralsund och Stockholm med ull.

Sma Kyrko-tidningar.

I morgon prädkar Herr Doctor och Domprosten Ekelom uti Högmassan.

I Sven-

I Swenska Församlingen åro ifrån den 10 til den 27 dennes födde 2 Gosse- och 4 Flickobarn: Döde Capitainen, Herr Schaffrath, af långvarig tårande sjukdom, Fru Hof-Apoeterkan Anna Catharina Luth, född Simming, af blodstötning, Visiteuren, Anders Kjellberg af feber, Mätaren, Börje Andersson af dito, Timmermannen, Sven Swensson af dito, Enkan, Ingeborg Edman af bröstwärk, Hamnewaktaren, Lars Andersson, af feber, Mur-Gesällen Dalboms hustru, Brita Gottskalk, af dito, i Gosse-barn af twinsöt, 2 dito af slag, och i Flicko-barn af dito.

I Kronhus-Församlingen födde 3 barn: Döde Hustru, Cathrina Ekelund af feber, 3 Soldater af håll och styg, Soldat-Enkan, Kerstin Berg, och Hustru Anna Greta Mellentin, af bröste feber, och 2 barn af slag.

Kundgörelser.

De som täckas i år betjena sig af Rambergsske sur-brunnen, angisive sig hos Practicus här i Staden, Herr Doctor Jan Schröder, den 3, 4 och 5 Junii, alle föremiddagar mellan kl. 8 och 9, samt eftermiddagar mellan 2 och 3, på det han måtte få med respective Bruns-Gästerne om wilken öfverlägga, samt i fall han finner sin räkning, i anseende til erforderlige omföstningar, sedemera uti Magasinet utnämna dagen, då öfwanbemålte Brun öpnas.

Den

Den 4 och 5 Junii kl. 9 föremiddagen sättes uti Fehberg under offentlig utrop, en hop för bostap af kor, qvigor, stutar och kalfvar, hästar, swin, får, kalkoner, höns och ånder, jämte koppar, messing och bläckfärger, at ej förtiga et vägg-ur, samt en swarfwestol med sit tilbehör, och flera dylika meubler.

Gifwes tillämma, at den som wil anlägga et sill-salteri, kan därtill få tillfälle på Hisingen tre fjerdedels mil från Staden, hvareft alla förmåner af tilsättelig sill finnas, jämte tilgång uppå arbetare, med mera: härom kan corresponde ras med Ofwer-Upsyningsmannen, Herr Erik Gefwendahl.

Huset utom Kongs-porten, fallat Washö, bredewid Herr Lambergs plantage, är fast om priset kan med ågaren, Directeuren vid Cattuns-Fabriken, Herr Cossel, accorderas.

På lilla Torget är nu i weckan bortstulet utur en årlig mans hus, et brillant-halsduks-spänne, två par genombrutna silfver-stospännen, en paps-snus-dosa, samt en blå och hvid näs-duk: den som kan gifwa någon upplysning om stölden, har hederlig wedergåldning at förvänta.

Astundas en Rese-kammerat, som deltager i kostnaden, samt åger egen wagn, och årnar sig til Stockholm: underrättelse lemnas mundtlig.

Brunn-ferminen, för innewarande år, i Udewalla, börjas den 7 nästkommande Junii.

Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 5 Junii 1762.

Slutet om Bohusiska belägringen.

Den 9 och 10 ansatte de Swenske Fästningen med lika hårdhet, som den 8 Augusti, och den 11 föremiddagen assände Ståthållaren den redan nämde Officieren Krets, at både öfwerföra Ryttmästaren Erik Uggla, och tråda i någon underhandling om stillestånd; men som de Swenske kunde ingalunda därtil förmås, utan besöto Fästningen så mycket ifrigare både den 11 estermiddagen, och den 12 hele dagen, at hon stod i fara för öfvergång, om hon skulle längre uthårrda belägringen; så gjorde Ståthållaren, Hannibal Sehested, sig färdig at åftaga, i följe med sin Gemål, hof-stat och andra rörligheter, hvilket beslut åfwen sattes i verkställighet den 13 Augusti bittida om morgonen, då han med klingande spel öfvergaf Fästningen, sedan han anförtrodt hånne uti någon hög Officer's händer; och beledsagades däruppå af det vid Ång-gårdet liggande krigs-folket til Mordre orterna